

Myndigheten
för civilt försvar

Förmågan inom det civila försvaret 2026

Kompletterande öppen rapport till 2026 års
redovisning av regeringsuppdrag (Fö2025/01545)

Förmågan inom det civila försvaret 2026

Myndigheten för civilt försvar
651 81 Karlstad

Sektionen för strategisk analys och utvärdering

Publikationsnummer: Myndigheten för civilt försvar MCF0106 – maj 2026
ISBN-nummer: 978-91-7927-730-7

Förord

Första gången vi redovisade en samlad bedömning av det civila försvarets förmåga i februari 2022 hade Ryssland mobiliserat sina väpnade styrkor vid Ukrainas gräns. Då befann vi oss i ett läge där planeringen för höjd beredskap och krig i praktiken var svår att skilja från den fredstida krisberedskapen. Rysslands brutala och orättfärdiga krig mot Ukraina har nu pågått i mer än fyra år och säkerhetsläget i Sveriges närområde har förändrats radikalt.

När detta skrivs påminner konflikten i Mellanöstern oss också om de sårbarheter och beroenden som finns i vårt samhälle – inte minst kopplade till handel och försörjningsflöden. Samtidigt möts vi på hemmaplan av hybrida hot och hybrida attacker i form av sabotage mot infrastruktur, politiska påverkanskampanjer och återkommande cyberangrepp riktade mot samhällsviktig verksamhet.

Det vi nu rapporterar är att utvecklingen i det civila försvaret har tagit kliv framåt. När vi lämnar denna bedömning – den första som Myndigheten för civilt försvar – ser vi att fler aktörer än tidigare dimensionerar sin planering och sina åtgärder för höjd beredskap och krig. Konkreta steg tas för att möta det skärpta säkerhetspolitiska läget: civilpliktiga utbildas, krigsorganisationer fastställs, beredskapslager byggs upp och det civila försvaret anpassar sig gradvis till de krav som ställs på Sverige som allierad i Nato. Beredskap ses numera som kärnverksamhet och inte som en sidouppgift för några eldsjälur. Det finns ett större engagemang på högsta ledningsnivå – hos statliga myndigheter, företag, frivilligorganisationer, kommuner och regioner.

Vi ser också viktiga framsteg inom flera centrala förmågor. Förmågan till lägesrapportering har förbättrats, liksom förmågan att kommunicera samordnat och uthålligt med allmänhet och media. Även gränsöverskridande samverkan – mellan sektorer samt på nationell och regional nivå – har stärkts. Vi konstaterar att den utveckling som har skett är positiv och att förmågan inom det civila försvaret över tid har stärkts. Samtidigt har erfarenheter från kriget i Ukraina, den förändrade hotbilden och de förpliktelser som följer av Sveriges medlemskap i Nato höjt ribban för den förmåga som behöver finnas på plats.

Arbetet med att stärka det civila försvaret måste fortsätta och – viktigast av allt – takten i utvecklingen av det civila försvarets förmåga behöver öka skyndsamt.

Mikael Frisell

Generaldirektör

Innehåll

Begrepp	4
1 Inledning	6
1.1 Bakgrund.....	6
1.2 Läsanvisningar	7
2 Utgångspunkter	8
2.1 Uppdraget	8
2.2 Avgränsningar	9
2.3 Bedömningsgrunder och nya ingångsvärden	9
2.4 Metod	12
Underlag för bedömningen	12
Områden i bedömningen	13
Befintlig planering och givet läge som analytiska steg	14
Bedömningskala och bedömning	14
3 Övergripande om förmågan inom det civila försvaret	17
3.1 Sammanfattning	17
3.2 Nya ingångsvärden höjer tröskeln	17
3.3 Områdesövergripande framsteg	18
3.4 Områdesövergripande brister	19
4 Hinder och framgångsfaktorer för ökad förmåga	22
5 Utveckling av arbetet med att bedöma förmåga	23
6 Avslutning	25

Begrepp

Nedan beskrivs centrala begrepp som används kontinuerligt i redovisningen.

- *Civilt försvar* är den verksamhet som bedrivs av civila aktörer i syfte att förbereda Sverige för krig. Aktörerna utgörs av statliga myndigheter, kommuner, regioner, näringsliv, frivilligorganisationer samt enskilda. Under höjd beredskap och ytterst krig utgörs verksamheten av nödvändiga åtgärder för att upprätthålla målet för det civila försvaret.
- *Förmåga* definieras i redovisningen som möjlighet att åstadkomma effekt med avseende på mål. Definitionen är generell och går därför att tillämpa på samtliga delar i målet för det civila försvaret.
- *Höjd beredskap* är antingen skärpt beredskap eller högsta beredskap. Om det skulle utbryta krig eller konflikt i Sveriges närområde eller om omvärldsläget skulle förändras och på olika sätt hota Sveriges säkerhet och självständighet kan regeringen besluta om höjd beredskap. I redovisningen används genomgående begreppet höjd beredskap, vilket alltså omfattar både skärpt och högsta beredskap.
- *Kritiska beroenden* förekommer när en resurs, vara eller tjänst är nödvändig för en verksamhet. Om den försvinner eller drabbas av störningar får den beroende verksamheten snart mycket svårt att fungera och uppfylla sina åtaganden. Ett beroende anses kritiskt om det är svårt att ersätta det med något annat. Ett beroende kan vara antingen internt eller externt.
- *Militärt försvar* är den verksamhet som bedrivs av Försvarsmakten med stöd av försvarsmyndigheter, delar av de frivilliga försvarsorganisationerna samt försvarsindustrin och övriga relevanta delar av näringslivet, för att kunna verka krigsavhållande och förbereda Sverige för krig.
- *Planering* avser, när inte annat anges i den här redovisningen, konkreta förberedelser hos en aktör för att kunna lösa en uppgift. Det kan handla om att det finns en framtagna plan, att planen är övad, att personer som har ansvar i genomförandet är utbildade och att planen är resurssatt med de resurser som krävs.
- *Resurser* avser personella och materiella tillgångar som en aktör förfogar över och som kan användas för att lösa uppgifter. Personalresurser är exempelvis egen personal eller förstärkningspersonal som tas i anspråk genom till exempel plikt eller frivillighet. Materiella resurser är exempelvis lokaler, teknik, fordon, utrustning, förnödenheter med mera.
- *Samhällsviktig verksamhet* avser verksamhet, tjänst eller infrastruktur som upprätthåller eller säkerställer samhällsfunktioner som är nödvändiga för samhällets grundläggande behov, värden eller säkerhet. I redovisningen används också preciseringen samhällsviktig verksamhet som är nödvändig

att upprätthålla under höjd beredskap eftersom viss samhällsviktig verksamhet kommer att prioriteras i ett sådant läge.

- *Sektor* avser de tolv beredskapssektorerna. Med sektor avses inte enbart ingående beredskapsmyndigheter utan även andra aktörer som bedriver samhällsviktig verksamhet som upprätthåller eller säkerställer viktiga samhällsfunktioner inom sektorn.
- *Störda förhållanden* avser en situation där exempelvis system för elförsörjning och elektroniska kommunikationer är starkt negativt påverkade.
- *Störningar och avbrott* avser här bortfall av samhällsviktiga tjänster eller försörjning. Med störningar menas avbrott från och till medan avbrott syftar på totalt avbrott av tjänsten eller försörjningen.
- *Totalförsvaret* är den verksamhet som behövs för att förbereda Sverige för krig. Totalförsvaret består av militär verksamhet (militärt försvar) och civil verksamhet (civilt försvar).
- *Viktig samhällsfunktion* avser en samhällsfunktion som är nödvändig för samhällets grundläggande behov, värden eller säkerhet, till exempel hälso- och sjukvård, betalningsförmedling och landtransporter. Dessa upprätthålls och säkerställs av samhällsviktiga verksamheter.

1 Inledning

1.1 Bakgrund

Fyra år efter Rysslands fullskaliga invasion av Ukraina fortgår det ryska anfällskriget alltjämt. Med ett krig i Europa och den europeiska säkerhetsordningen tydligt utmanad är det säkerhetspolitiska läget allvarligt.

Sedan den 7 mars 2024 är Sverige medlem i Nato, vilket innebär att det inte enbart är Sveriges utan också Natos yttre gräns som ska försvaras. Som allierad behöver Sverige och det civila försvaret ta hänsyn till flera nya ingångsvärden och delvis skifta fokus då planeringen behöver förhålla sig till såväl övriga allierades som till Natos planering.

Myndigheterna i det civila försvaret har utifrån dessa förändrade ingångsvärden fått nya inriktningar och planeringsförutsättningar att förhålla sig till.¹ I juli 2025 utsågs dessutom två nya beredskapssektorer², en för industri, byggande och handel samt en för utrikeshandel.

Det är i denna kontext som Myndigheten för civilt försvar redovisar den femte samlade bedömningen av förmågan inom det civila försvaret, med utgångspunkt i målet för det civila försvaret.³ Myndigheten för civilt försvar gör i år en förnyad bedömning av nivån på förmågan inom det civila försvaret, likt 2022 och 2024 års bedömningar. Bedömningen tar sin utgångspunkt i de nya inriktningar och planeringsförutsättningar som beslutats för perioden 2025–2030.

Årets förmågebedömning är mer övergripande än tidigare års bedömningar och fokuserar på sektorernas förmåga. I jämförelse med tidigare bedömningar inkluderar den inte någon bedömning för respektive del i målet för det civila försvaret⁴, med undantag för den del i målet som avser det civila försvarets stöd till det militära försvaret. De underlag som Myndigheten för civilt försvar har samlat in från sektorerna är även mer begränsade än tidigare. Sammantaget gör detta att osäkerheterna är större i årets bedömning. Det är heller inte möjligt att göra direkta jämförelser med tidigare nivåbedömningar då ingångsvärdena har förändrats. Myndigheten har dock eftersträvat vissa jämförelsepunkter med tidigare års bedömningar.

---

¹ Prop. 2024/25:34, *Totalförsvaret 2025–2030*, Fö2024/02504, *Inriktning för civilt försvar 2025–2030*, Fö2024/02054, *Gemensamma förutsättningar för utvecklingen av totalförsvaret 2025–2030*, samt Försvarsmakten och MSB, *Utgångspunkter för totalförsvaret 2025–2030*, MSB 2025–08877, september 2025.

² Fortsättningsvis används begreppet sektor.

³ Prop. 2024/25:34, *Totalförsvaret 2025–2030*, s. 62.

⁴ Målet för det civila försvaret anges i avsnitt 2.3.

Myndighetens bedömning av förmågan inom det civila försvaret utgör ett underlag för regeringens arbete med att fortsatt utveckla och stärka det civila försvaret. Bedömningen ska också kunna ligga till grund för inriktning på myndighetsnivå.

1.2 Läsanvisningar

Denna öppna kompletterande redovisning av uppdraget att göra en samlad bedömning av förmågan inom det civila försvaret inleds med information om uppdraget, metod och avgränsningar med mera.

Därefter redovisas en sammanfattad bedömning av förmågan inom det civila försvaret. De bedömningar och kommentarer som återges i denna öppna del av redovisningen är mycket generella, i och med att en mer detaljerad beskrivning bedöms ha ett högt skyddsvärde och därmed omfattas av sekretess.

Nästföljande avsnitt beskriver utvecklingen i arbetet med att bedöma förmågan inom det civila försvaret framöver.

Den sekretessbelagda huvudredovisningen innehåller Myndigheten för civilt försvars samlade bedömning av förmågan inom det civila försvaret. Huvudredovisningen ger läsaren ett kondensat av det som Myndigheten för civilt försvar särskilt vill lyfta fram.

I bilaga 1–12 till redovisas förmågan inom respektive sektor.

I bilaga 13 redovisas bedömningen av förmågan att inom ramen för Natos kollektiva försvar och uppgifter i övrigt bidra till det militära försvarets förmåga (del 2 i målet för det civila försvaret), som tagits fram och beslutats av Försvarsmakten.

I bilaga 14 redovisas en sammanställning av sektorernas förmågenivåer.

I bilaga 15 framgår det scenario och de antaganden som ligger till grund för bedömningen av förmågan att verka i givet läge. Scenariot är nytt för 2026 års bedömning och baseras på de typsituationer (typsituation 1, 2, 3, 5 och 7) som presenteras i *Utgångspunkter för totalförsvaret 2025-2030*.⁵

Huvudredovisningen samt bilaga 1–14 omfattas av sekretess, medan bilaga 15 (scenariot) och denna kompletterande öppna rapport inte omfattas av sekretess.

---

⁵ Försvarsmakten och MSB, *Utgångspunkter för totalförsvaret 2025–2030*, MSB 2025–08877, september 2025.

2 Utgångspunkter

2.1 Uppdraget

Myndigheten har tidigare redovisat fyra samlade bedömningar av det civila försvarets förmåga inom ramen för det regeringsuppdrag som löpte ut år 2025.⁶ Myndigheten fick därefter, den 23 oktober 2025, i uppdrag av regeringen att göra en ny samlad bedömning av förmågan inom det civila försvaret.⁷ En delredovisning av uppdraget lämnades den 14 januari 2026, vilken fokuserar på de åtgärder som har genomförts under det senaste året för att utveckla det civila försvaret.⁸ Detta är den kompletterande öppna rapporten till slutredovisningen av uppdraget som lämnades den 4 maj 2026.

Enligt regeringens uppdrag ska följande framgå av redovisningen:

- en samlad bedömning av förmågan inom det civila försvaret utifrån samtliga delar i målet för det civila försvaret,
- en bedömning av förmågan inom beredskapssektorerna ekonomisk säkerhet, elektroniska kommunikationer och post, energiförsörjning, finansiella tjänster, försörjning av grunddata, hälsa, vård och omsorg, livsmedelsförsörjning och dricksvatten, ordning och säkerhet, räddningstjänst och skydd av civilbefolkningen samt transporter,
- en initial bedömning av förmågan inom beredskapssektorerna industri, byggande och handel samt utrikeshandel,
- exempel på vilka huvudsakliga åtgärder som har genomförts för att stärka det civila försvarets förmåga, samt
- en bedömning av förmågan inom det civila försvaret att inom ramen för Natos kollektiva försvar och uppgifter i övrigt, bidra till det militära försvarets förmåga.

Bedömningen ska ta sin utgångspunkt i *Gemensamma förutsättningar för utvecklingen av totalförsvaret 2025–2030* samt *Inriktning för civilt försvar 2025–2030*.⁹ Som stöd i sitt arbete ska myndigheten också använda *Utgångspunkter för totalförsvaret 2025-2030*.¹⁰

För den del av uppdraget som handlar om en bedömning av förmågan att inom ramen för Natos kollektiva försvar och uppgifter i övrigt bidra till det militära

---

⁶ Regeringsbeslut Fö2023/00750.

⁷ Regeringsbeslut Fö2025/01545.

⁸ Myndigheten för civilt försvar, *Bedömning av det civila försvarets förmåga – delredovisning av regeringsuppdrag (Fö2025/01545)*, MCF0028, januari 2026.

⁹ Regeringsbeslut Fö2024/02054, *Inriktning för civilt försvar 2025–2030*, samt regeringsbeslut Fö2024/02504, *Gemensamma förutsättningar för totalförsvaret 2025-2030*.

¹⁰ Försvarsmakten och MSB, *Utgångspunkter för totalförsvaret 2025–2030*, MSB 2025–08877, september 2025.

försvarets förmåga ska Försvarsmakten liksom tidigare år ansvara för att inhämta information och bedöma denna förmåga.

2.2 Avgränsningar

Vissa avgränsningar har gjorts i relation till tidigare års förmågebedömningar med hänsyn till uppdraget samt myndighetens tolkning och genomförande av detta. Det görs till exempel ingen bedömning av förmågan inom respektive del i målet för det civila försvaret, med undantag för den del som avser det civila försvarets stöd till det militära försvaret, då detta inte ingår i uppdraget denna gång.

Den del av uppdraget som omfattar huvudsakliga åtgärder för att stärka det civila försvarets förmåga delredovisades den 14 januari 2026¹¹ och ingår således inte heller i denna slutredovisning.¹²

Beredskapsmyndigheterna har inte, i likhet med tidigare år, fått i uppdrag av regeringen att redovisa underlag till Myndigheten för civilt försvar och till respektive ansvarigt departement. Således har Myndigheten för civilt försvar inte mottagit underlag från enskilda beredskapsmyndigheter, utan enbart sektorsvisa underlag. Den data som bedömningen baseras på är därför mer begränsad än den data som tidigare bedömningar har utgått från.

Slutligen bör noteras att uppdraget inte innefattar en bedömning av förmågan utifrån geografisk nivå (civilområden, länsstyrelser och kommuner). Den geografiska dimensionen i årets bedömning är därmed begränsad till de sektorer i vilka länsstyrelser ingår.

Ytterligare avgränsningar framgår i metodavsnittet 2.4.

2.3 Bedömningsgrunder och nya ingångsvärden

I arbetet med regeringsuppdraget utgår Myndigheten för civilt försvar liksom tidigare år från en definition där förmåga definieras som möjlighet att åstadkomma effekt med avseende på mål.¹³ Att åstadkomma effekt tolkas av Myndigheten för civilt försvar som att kunna påverka utfallet av en händelse (förebygga) eller påverka konsekvenserna av en händelse (förbereda för och hantera).

---

¹¹ Myndigheten för civilt försvar, *Bedömning av det civila försvarets förmåga – delredovisning av regeringsuppdrag (Fö2025/01545)*, MCF0028, januari 2026.

¹² Därtill redovisar Myndigheten för civilt försvar genomförda huvudsakliga åtgärder i den sammanställning som myndigheten hade i uppdrag att lämna till regeringen den 4 maj 2026 utifrån samtliga beredskapsmyndigheters särskilda redovisningar för civilt försvar.

¹³ Lindbom och Tehler, *Enhetlig terminologi kring begreppet förmåga i det förebyggande och förberedande arbetet över hela hotskalan*, Lunds universitet, 2020, s. 14.

Sedan 2024 är målet för det civila försvaret att ha förmåga att:

- säkerställa de viktigaste samhällsfunktionerna,
- inom ramen för Natos kollektiva försvar och uppgifter i övrigt, bidra till det militära försvarets förmåga,
- skydda civilbefolkningen, samt
- upprätthålla försvarsviljan och samhällets motståndskraft mot externa påtryckningar.

De fyra delarna i målet för det civila försvaret är formulerade i termer av förmåga. Syftet som regeringen anger är att det ska ge ökad möjlighet att följa upp och uttala sig om måluppfyllelse i förhållande till det mål som riksdagen beslutat.¹⁴ Regeringen definierar dock inte närmare vad som avses med förmåga vare sig i totalförsvarspropositionen eller i regeringsuppdraget till Myndigheten för civilt försvar. Det är därför nödvändigt att ta sin utgångspunkt i kompletterande inriktningar och planeringsförutsättningar som konkretiserar kravbilderna när förmågan bedöms.

Tidigare nivåbedömningar av förmågan inom det civila försvaret (2022 och 2024 års bedömningar) tog sin utgångspunkt i de inriktningar och planeringsförutsättningar som formulerades för den tidigare försvarsbeslutsperioden. Av uppdraget till myndigheten att göra en samlad bedömning av förmågan 2026 framgår att bedömningen ska ta sin utgångspunkt i inriktningar för innevarande försvarsbeslutsperiod. Dessa nya inriktningar ger ökad konkretion och delvis nya ingångsvärden som ställer andra krav än tidigare.

I september 2025 gav Försvarsmakten och MSB ut *Utgångspunkter för totalförsvaret 2025–2030*, ett dokument som utgör grunden för Sveriges planering och utveckling av totalförsvaret under perioden 2025–2030.¹⁵ Ett centralt budskap i dokumentet är att medlemskapet i Nato har förändrat förutsättningarna för det svenska totalförsvaret i grunden. Sveriges totalförsvarsplanering anpassas nu till Natos operationsplanering och utefter den nya hotbilden. Totalförsvaret kräver därför i ännu större utsträckning än tidigare samordning mellan civilt och militärt försvar.

Det är framförallt inom tre områden som totalförsvaret behöver anpassas:

- försvar av Natos yttre gräns istället för enbart av svenskt territorium,
- förmåga att kunna verka här och nu för att agera avskräckande redan i fredstid, samt

---

¹⁴ Prop. 2021/21:30, *Totalförsvaret 2021–2025*, s. 89.

¹⁵ Försvarsmakten och MSB, *Utgångspunkter för totalförsvaret 2025–2030*, MSB 2025–08877, september 2025.

- Sverige som baserings- och transiteringsområde samt uppgifter kopplat till detta.

Det militära försvaret är beroende av samhällets grundläggande funktionalitet för att avskräcka från fientligt angrepp, försvara Sverige och andra Nato-länder, återställa fred samt upprätthålla nationell suveränitet och territoriell integritet. Det civila stödet till det militära försvaret utgörs till stor del av det civila försvarets förmåga att upprätthålla viktiga samhällsfunktioner. Detta återspeglas även i de tre grundförmågor som finns inom Natos civila beredskapsarbete, som utöver förmåga att säkerställa politiskt beslutsfattande och ledningsförmåga även omfattar förmåga att upprätthålla viktiga samhällsfunktioner samt att ge civilt stöd till militära insatser.¹⁶ 2026 års förmågebedömning tar därför sin utgångspunkt i dessa nya ingångsvärden.

De områden som Myndigheten för civilt försvar har valt att fokusera på i årets bedömning är sådana som:

- utgör viktiga aspekter i nya inriktningar för innevarande försvarsbeslutsperiod, framförallt i *Utgångspunkter för totalförsvaret 2025–2030*,
- återkommande betonas i Natos olika inriktningar för civilt försvar¹⁷, samt
- ingått i tidigare års bedömningar och som fortsatt är aktuella.

Med dessa nya ingångsvärden följer till del andra krav än tidigare. Det gäller särskilt för de sektorer och beredskapsmyndigheter som har en utpekad roll kopplat till militärt värdlandsstöd. För dessa följer delvis högre ställda och mer detaljerade krav än tidigare.

Kriget i Ukraina har också fört med sig lärdomar och insikter till många sektorer och myndigheter, som har fått en tydligare bild av vad ett krig innebär och därmed vilka krav som ställs på dem för att kunna fortsätta verka i krig samt under störda förhållanden.

Utifrån de förändrade förutsättningarna vill Myndigheten för civilt försvar understryka att de förmågenivåer som konstateras i årets bedömning kan bero på en förändrad kravbild i förhållande till uppgiften, likväl som en faktisk förmågeförändring. Således finns svårigheter med att göra direkta jämförelser mellan denna och tidigare nivåbedömningar.

---

¹⁶ Dessa grundar sig i artikel 3 i det nordatlantiska fördraget. Utifrån dessa tre grundförmågor pekas sju områden ut som särskilt viktiga för att stärka den civila motståndskraften (Nato Baseline Requirements for National Resilience).

¹⁷ Som exempel kan Nato Baseline Requirements for National Resilience, Host Nation Minimum Operational Requirement (sekretess) och Non-Binding Guidelines on Civilian Planning (sekretess) nämnas.

2.4 Metod

Tidsramarna för arbetet med 2026 års förmågebedömning har varit mycket snäva, såväl för Myndigheten för civilt försvar och Försvarsmakten som för de beredskapsmyndigheter som omfattas av redovisningen. Det har påverkat metodval och tillgång till data.

Underlag för bedömningen

I tidigare nivåbedömningar av det civila försvarets förmåga har MSB skickat ut en frågemall där beredskapsmyndigheterna har beskrivit och bedömt förmåga för den verksamhet som bedrivs inom myndigheten respektive inom myndighetens ansvarsområde, som är särskilt viktig för totalförsvaret. Frågемallen utgick från de bedömningsgrunder i form av aspekter och indikatorer som MSB tagit fram för att bedöma förmåga.¹⁸ Denna relativt omfattande inhämtning av data har utifrån givna förutsättningar inte varit möjlig att genomföra i arbetet med 2026 års bedömning.

Som underlag för 2026 års bedömning har Myndigheten för civilt försvar och Försvarsmakten istället skickat ut ett enklare frågeformulär till sektorsansvariga myndigheter, vilka fått i uppgift att vara sammanhållande och svara för sektorns samlade förmåga.¹⁹ Omfattningen och detaljnivån i frågeformuläret skiljer sig avsevärt i omfattning och detaljnivå från tidigare års metodstöd och frågemall. Då tidsramen för uppdraget varit snäv har flera myndigheter aviserat att det inte funnits tid att kvalitetssäkra och förankra underlagen i samma utsträckning som tidigare år.

Som komplement till de skriftliga sektorsvisa underlagen har Myndigheten för civilt försvar och Försvarsmakten för första gången gemensamt bjudit in till sektorsvisa möten, där myndigheterna i respektive sektor har fått möjlighet att utveckla sina svar ytterligare.

Ingen inhämtning av data har skett direkt från aktörer på geografisk nivå såsom civilområden, länsstyrelser eller kommuner. Sektorerna har inte heller, med få undantag, haft möjlighet att inhämta information från privata aktörer eller kommuner med ansvar inom sektorerna vilket begränsar bilden av förmågan. Med undantag för Myndigheten för psykologiskt försvar har heller inte de beredskapsmyndigheter som står utanför en sektor ombetts lämna underlag i årets

---

¹⁸ Aspekterna togs fram genom att de olika delarna i målet för det civila försvaret bröts ned i konkreta delförmågor. Detta utgjorde MSB:s tolkning av vad som borde finnas på plats för att kunna uppfylla målet för det civila försvaret.

¹⁹ Frågeformuläret är uppdelat i en del där svar lämnas till Myndigheten för civilt försvar och en del där svar lämnas till Försvarsmakten.

bedömning.²⁰ Det innebär att viktiga samhällsfunktioner som saknar huvudsaklig hemvist i en sektor har avgränsats bort.²¹

För att delvis kompensera för bristen på data har Myndigheten för civilt försvar använt kompletterande underlag som tagits fram av myndigheten inom ramen för andra regeringsuppdrag, samt därtill genomfört en scenarioanalys med fokus på förmågan i norra Sverige genom ett trilateralt samarbete mellan Sverige, Norge och Finland.

För att kunna göra en samlad bedömning av förmågan utifrån samtliga delar i målet för det civila försvaret har Myndigheten för civilt försvar inhämtat ett underlag från Myndigheten för psykologiskt försvar (MPF) avseende aspekter kopplade till förmågan att upprätthålla försvarsviljan och samhällets motståndskraft mot externa påtryckningar (del 4 i målet för det civila försvaret).

Vad avser förmågan att skydda civilbefolkningen (del 3 i målet för det civila försvaret) omhändertas det i årets bedömning genom att sektorerna räddningstjänst och skydd av civilbefolkningen respektive hälsa, vård och omsorg har ombetts att bedöma respektive sektors samlade förmåga för detta delmål.

Sammantaget är dock den data som ligger till grund för årets bedömning betydligt mer övergripande och avgränsad än tidigare år.

Områden i bedömningen

2026 års bedömning består av en samlad bedömning av förmågan inom det civila försvaret utifrån samtliga delar i målet för det civila försvaret samt en bedömning av förmågan inom respektive sektor. I jämförelse med tidigare år redovisas ingen bedömning av förmågan för respektive del i målet för det civila försvaret, med undantag för del 2 i målet för det civila försvaret – att inom ramen för Natos kollektiva försvar och uppgifter i övrigt bidra till det militära försvarets förmåga. Utifrån givna förutsättningar har flera av de bedömningsaspekter som delmålen tidigare brutits ned i därför avgränsats bort. Myndigheten för civilt försvar har istället utgått från ett antal övergripande områden i bedömningen:

- Sektorernas *förmåga att säkerställa de viktigaste samhällsfunktionerna* (del 1 i målet för det civila försvaret) vilket bland annat innefattar krigsorganisation och personalförsörjning, ledning och samverkan, fysiskt skydd samt reparations- och återställningsberedskap.
- *Möjligheten att kunna prioritera resurser* som är ett viktigt område i såväl nationell inriktning av civilt försvar som i Natos inriktningar.

---

²⁰ Dessa myndigheter är Migrationsverket och Skolverket.

²¹ För mer information om vilka dessa viktiga samhällsfunktioner är, se Myndigheten för civilt försvar, *Lista med de viktigaste samhällsfunktionerna – utgångspunkt för att stärka samhällets beredskap*, MCF0018, reviderad februari 2026.

- Sektorerna har även tillfrågats om *internationella samarbeten* för att ge och ta emot internationellt stöd under höjd beredskap och krig samt vidtagna åtgärder med anledning av Sveriges medlemskap i Nato.
- Liksom tidigare år har Försvarsmakten ansvarat för att inhämta information och bedöma förmågan att *inom ramen för Natos kollektiva försvar och uppgifter i övrigt bidra till det militära försvarets förmåga* (del 2 i målet för det civila försvaret).
- Genom bedömningen av förmågan att upprätthålla viktiga samhällsfunktioner inom sektorn räddningstjänst och skydd av civilbefolkningen ges också en bild av *förmågan att skydda civilbefolkningen* (del 3 i målet för det civila försvaret). Även sektorn hälsa, vård och omsorg har ombetts att bedöma sektorns samlade förmåga för denna del av målet.
- För den del av målet för det civila försvaret som handlar om förmåga att upprätthålla försvarsviljan och samhällets motståndskraft mot externa påtryckningar (del 4 i målet för det civila försvaret) har sektorerna tillfrågats om *förmågan att kommunicera med allmänhet och media* under höjd beredskap och krig. Därutöver har en övergripande bedömning inhämtats från Myndigheten för psykologiskt försvar och i delar även från Myndigheten för civilt försvar.

Befintlig planering och givet läge som analytiska steg

2026 års bedömning använder samma metod som tidigare nivåbedömningar för att bedöma förmåga - en metod som kombinerar analys av de grundläggande förutsättningar som i dagsläget finns på plats inom det civila försvaret i form av planering (förberedelser) med en analys av aktörernas förmåga att hantera ett givet läge utifrån ett scenario.

Det givna läge som bedömningen tar sin utgångspunkt i består av ett öppet scenario som Försvarsmakten och Myndigheten för civilt försvar har tagit fram utifrån de dimensionerande typsituationer²² samt konsekvenser för viktiga samhällsfunktioner som presenteras i *Utgångspunkter för totalförsvaret 2025-2030*,²³ Mot befintlig planering inom sektorn läggs således scenariots specifika påfrestningar där även sektorns beroenden till andra sektorer tydliggörs, samt bedömningar om vad som kan lösas flexibelt under scenariots gång.

Bedömningsskala och bedömning

I årets bedömning har de sektorsansvariga myndigheterna varit sammanhållande för respektive sektor och ansvarat för att besvara utskickade frågeformulär genom

²² Typsituation 1 - 3 och 5 - 7.

²³ Se scenariot i bilaga 15.

att lämna svar på ett antal frågor i fritext. Därutöver har de ombetts att göra en sammantagen bedömning av:

- sektorns samlade förmåga gällande planering inför höjd beredskap och krig.
- sektorns samlade förmåga att (utifrån scenariot) säkerställa de viktigaste samhällsfunktionerna.
- sektorns samlade förmåga att (utifrån scenariot) bidra till att upprätthålla försvarsviljan och samhällets motståndskraft mot externa påtryckningar.

Utifrån sektorernas svar och självskattningar av förmåga i ifyllda frågeformulär, den fördjupade kunskap som delats under de sektorsvisa mötena och sektorsvisa jämförelser har Myndigheten för civilt försvar gjort en kvalitativ bedömning som sedan har beretts och kvalitetssäkrats med respektive sektorsansvarig myndighet. Myndigheten för civilt försvar och Försvarsmakten har dock självständigt bedömt nivån på respektive sektors förmåga.

Bedömningen har gjorts utifrån en bedömningsskala med fyra nivåer likt den som använts i tidigare nivåbedömningar. I och med att inhämtningen begränsats och att fokus för bedömningen är mer avgränsat än tidigare är kriterierna också delvis annorlunda jämfört med vid 2024 års bedömning.

Följande skala har använts för förmågebedömningen:

Förmågenivåer	Beskrivning
God	<ul style="list-style-type: none"> • Den samlade förmågan bedöms som fullt tillräcklig i förhållande till den dimensionerande hotbilden och gällande kravställningar, även om det kan finnas vissa mindre brister. • Viktiga åtgärder har till stor del färdigställts. Ett fåtal viktiga förberedelser kan kvarstå, vilket innebär en låg risk avseende måluppfyllelse.
I huvudsak god	<ul style="list-style-type: none"> • Den samlade förmågan bedöms som i stort tillräcklig i förhållande till den dimensionerande hotbilden och gällande kravställningar, samtidigt som det finns vissa betydande brister. • Många viktiga förberedelser har påbörjats, men vissa har inte färdigställts, vilket innebär en viss risk avseende måluppfyllelse.
Bristfällig	<ul style="list-style-type: none"> • Den samlade förmågan bedöms i vissa delar tillräcklig i förhållande till den dimensionerande hotbilden och gällande kravställningar, samtidigt som det finns stora brister. • Flera viktiga förberedelser har påbörjats men inte färdigställts, vilket innebär en stor risk avseende förmågans måluppfyllelse.

Mycket bristfällig

- Den samlade förmågan bedöms som otillräcklig i förhållande till den dimensionerande hotbilden och gällande kravställningar och det finns mycket stora brister.
- Många viktiga förberedelser saknas, vilket innebär en mycket stor risk avseende förmågans måluppfyllelse.

Förenklat handlar bedömningen av förmågan om hur utbredd och omfattande förmågan är i termer av tid, rum och volym och därmed hur väl den möter de krav som ställs – de uppgifter som sammantaget förväntas lösas. Mot bakgrund av detta är det till exempel viktigt att inte bara beredskapsmyndigheter har förmåga utan också andra aktörer inom sektorns ansvarsområde. Det är också viktigt att det finns förmåga inom alla viktiga samhällsfunktioner i en sektor (särskilt de som många andra är beroende av och som påverkas särskilt av krigets krav) och inte bara inom några enstaka.

Försvarmakten har i 2026 års bedömning i huvudsak utgått från sektorernas svar på frågeformuläret och de fysiska mötena med sektorerna. Därutöver har bedömningen kompletterats utifrån andra arbeten som genomförts tillsammans med civila aktörer. Försvarmakten har bedömt det civila försvarets förmåga att lämna stöd till det militära försvaret utifrån de behov som löpande kommunicerats till civila aktörer.

Det bör avslutningsvis understrykas att bedömningen av förmåga påverkas av att Myndigheten för civilt försvar och Försvarmakten i högre grad än tidigare har arbetat gemensamt med datainsamling och bedömning. Det har förbättrat förutsättningarna för att inkludera förmågan att stödja det militära försvaret (den del av bedömningen som Försvarmakten ansvarar för) i både de sektorsvisa bedömningarna och i den samlade bedömningen av förmågan inom det civila försvaret. I arbetet med tidigare nivåbedömningar har Försvarmaktens bedömning delgetts MSB i ett senare skede och bedömningen har då främst påverkat bedömningen av det civila försvarets förmåga på ett övergripande plan.

3 Övergripande om förmågan inom det civila försvaret

3.1 Sammanfattning

Myndigheten för civilt försvar konstaterar i årets bedömning att det civila försvaret fortsätter att utvecklas. Det har skett en positiv utveckling inom alla sektorer, där vissa har utvecklats mer än andra kopplat till takt och ambitionsnivå i det förmågehöjande arbetet. Samtidigt har erfarenheterna från kriget i Ukraina, den förändrade hotbilden och de krav som åligger Sverige som allierad höjt tröskeln för vilken förmåga som behöver finnas.

Det civila försvarets förmåga att stödja det militära försvaret har ökat, men samtidigt har det militära försvarets behov av stöd förändrats givet Sveriges medlemskap i Nato. Det är särskilt tydligt för de myndigheter och sektorer som har en utpekad roll kopplat till militärt stöd samt värdlandsstöd.

Myndigheten för civil försvar och Försvarsmakten konstaterar mot bakgrund av ovan att takten i utvecklingen av det civila försvaret förmåga behöver öka skyndsamt.

3.2 Nya ingångsvärden höjer tröskeln

Sveriges inträde i Nato har till del förändrat de krav som ställs på det civila försvaret. Hotbilden liksom kunskapen om vad ett modernt krig innebär förändras dessutom kontinuerligt, inte minst utifrån de erfarenheter som dras från kriget i Ukraina.

Bedömningen av det civila försvarets förmåga utgår från de inriktningar som regeringen beslutat och de planeringsförutsättningar för det civila försvaret som gäller för innevarande försvarsbeslutsperiod där nya ingångsvärden enligt ovan har omhändertagits. Centralt är de nya planeringsförutsättningar som presenteras i *Utgångspunkter för totalförsvaret 2025–2030* som Försvarsmakten och Myndigheten för civilt försvar har tagit fram. Att förmågan nu ställs mot nya ingångsvärden påverkar bedömningen av förmågan inom sektorerna och även det fortsatta arbetet inom det civila försvaret som helhet.

Sveriges inträde i Nato har också förändrat de behov av stöd som det militära försvaret har från det civila försvaret. Det militära försvarets behov av stöd, som även innefattar stödbehov kopplat till Nato-operationer i eller omkring Sveriges närområde har inom flera sektorer förändrats sedan den senaste nivåbedömningen som lämnades 2024. De flesta myndigheterna i det civila försvaret deltar idag direkt eller indirekt i Försvarsmaktens operationsplanering på nationell såväl som på regional nivå och får därigenom ta del av det militära försvarets behov av stöd.

Försvarsmakten bedriver löpande arbete med att tydliggöra och konkretisera stödbehoven gentemot de olika sektorerna.

3.3 Områdesövergripande framsteg

Nedan redovisas områdesövergripande framsteg där förmågan inom det civila försvaret bedöms ha utvecklats, eller där viktiga förutsättningar för en framtida förmågehöjning har kommit på plats. Framsteg av mer sektorsspecifik karaktär redovisas enbart i de sektorsvisa bilagorna, vilka omfattas av sekretess. I delredovisningen av detta regeringsuppdrag återfinns dock ett urval av särskilt betydelsefulla åtgärder som vidtagits under 2025, vilket rekommenderas för vidare läsning.²⁴

Förmåga till lägesrapportering

Underbyggd lägesrapportering för att ställa samman en samlad lägesbild är en viktig förutsättning för att på nationell nivå kunna fördela begränsade resurser och fatta väl avvägda beslut. Myndigheten för civilt försvar bedömer att ledning och samverkan utifrån perspektivet lägesbild har utvecklats och förbättrats över tid. Lägesrapporteringen är numera en naturlig del av arbetet hos de flesta aktörer och rapporterade myndigheter upplever i större utsträckning att det är enklare att samla in information från den egna organisationen och från aktörer inom ansvarsområdet, även om det varierar mellan olika sektorer. En viktig grund för fortsatt förmågeutveckling har också lagts genom den inriktning för samarbete inom civilt försvar som undertecknades vid Civilt beredskapsråd i oktober 2025.

Förmåga att kommunicera med allmänhet och media

Myndigheter behöver under höjd beredskap och krig kunna nå ut med information om inträffade händelser, vilka åtgärder allmänheten bör vidta respektive undvika och så vidare. Det är också viktigt för att kunna motverka effekter av otillbörlig informationspåverkan. Myndigheten för civilt försvar bedömer att förmågan att kommunicera med allmänhet och media har stärkts över tid. Utvecklingen av olika kommunikatorsnätverk för att åstadkomma samordnad kommunikation är en viktig del i detta.

Myndigheten för psykologiskt försvar bedömer att otillbörlig informationspåverkan kommer att öka i händelse av krig, vilket också erfarenheter från Ukraina visar. Beredskapsmyndigheterna kan i allt högre utsträckning hantera otillbörlig informationspåverkan och målgruppsanpassa budskap, men kraven skulle öka väsentligt i krig då det troligtvis är svårare att nå ut med korrekt och verifierad information till allmänheten. En styrka i sammanhanget är dock

---

²⁴ Myndigheten för civilt försvar, *Bedömning av det civila försvarets förmåga – delredovisning av regeringsuppdrag (Fö2025/01545)*, MCF0028, januari 2026.

befolkningens generellt sett höga förtroende för myndigheter och för den information som staten förmedlar.

Gränsöverskridande samverkan

Gränsöverskridande samverkan har stärkts. De flesta beredskapsmyndigheter har nu gränsöverskridande samverkan i någon form, även om det varierar i vilken utsträckning samverkan omfattar perspektivet höjd beredskap och krig. Exempel på gränsöverskridande samverkan är den samverkansstruktur som finns inom sektorn hälsa, vård och omsorg och som avser gemensam hantering av masskadehändelser inom de nordiska länderna. Inom sektorn elektroniska kommunikationer och post finns nordisk samverkan gällande informationsutbyte vid hantering av händelser och inom sektorn energiförsörjning finns samverkan mellan de nordiska länderna för att kunna agera samlat i krissituationer.

Ytterligare exempel på gränsöverskridande samverkan framkom i den scenarioanalys med fokus på förmågan i norra Sverige som genomförts inom ramen för ett trilateralt samarbete mellan Sverige, Norge och Finland. Här framkom flera goda exempel på totalförsvarsamverkan, exempelvis inom ramen för High North Cooperation där sex regionala myndigheter i norra Sverige, Finland och Norge samarbetar i totalförsvarsfrågor.

Andra exempel på gränsöverskridande samverkan är det regeringsuppdrag om att upprätta en planering för gränsöverskridande storskalig utrymning²⁵ som MSB fick tillsammans med sina motparter i Finland. Inom kort kommer både Sverige och Finland att fastställa varsin nationell aktörsgemensam beredskapsplan för befolkningsrörelser, som täcker alla nivåer i beredskapssystemet. Sverige har därutöver tagit initiativ till att utvidga det bilaterala samarbetet till hela Östersjöregionen där länderna har tecknat ett Memorandum of Understanding (MoU) om befolkningskydd och hantering av större befolkningsrörelser över gränserna.²⁶ Arbetet ska resultera i gemensam operativ hantering vid större befolkningsrörelser.

3.4 Områdesövergripande brister

Nedan redovisas några områdesövergripande brister inom det civila försvaret. Brister av mer sektorsspecifik karaktär redovisas enbart i de sektorsvisa bilagorna, vilka omfattas av sekretess.

Planering för uthållighet

För att totalförsvaret ska fungera krävs planering och resurser för att uthålligt kunna bedriva samhällsviktig verksamhet på en acceptabel nivå under störda

---

²⁵ Regeringsuppdrag Fö2025/0071, *Uppdrag till MSB att upprätta en planering för gränsöverskridande storskalig utrymning tillsammans med Finland.*

²⁶ Detta MOU har undertecknats av Finland, Norge, Danmark, Island, Estland, Lettland, Litauen, Polen och Tyskland.

förhållanden. Åtgärder för förbättrad uthållighet såsom reservrutiner, anskaffning och lagerhållning av reservdelar och reservkraft samt åtgärder för geografisk redundans har stärkt förmågan. Myndigheten för civilt försvar bedömer dock att aktörer inom det civila försvaret behöver utveckla sin planering och sina förberedelser för att kunna upprätthålla samhällsviktig verksamhet med kraftigt begränsad tillgång till externa beroenden.

Fysiskt skydd och reparation av kritisk infrastruktur

För att upprätthålla viktiga samhällsfunktioner vid sabotage och angrepp är fysiskt skydd och förmåga till reparation och återställning centralt, vilket inte minst erfarenheter från kriget i Ukraina visar. Myndigheten för civilt försvar bedömer att dessa förmågor behöver stärkas, särskilt inom vissa utpekade viktiga samhällsfunktioner och kritisk infrastruktur.

Förmåga att stödja det militära försvaret

Det civila försvarets förmåga att stödja det militära försvaret har ökat men samtidigt har det militära försvarets behov av stöd förändrats givet Sveriges medlemskap i Nato. Det finns således ett betydande behov av att fortsatt utveckla förmågan i det civila försvaret. Det är särskilt tydligt för de myndigheter och sektorer som har en utpekad roll kopplat till militärt stöd samt värdlandsstöd.

Personalförsörjning

Personalförsörjning i samhällsviktig verksamhet är inom vissa sektorer en utmaning redan i vardagen. Under höjd beredskap och krig ökar behovet av personal ytterligare inom områden där uppgifter tillkommer eller där volym och omfattning ökar. Många myndigheter arbetar med olika verktyg för att säkerställa personal. Allt ifrån omprioriteringar inom myndigheten och dess ansvarsområde, till personallån mellan myndigheter, civilplikt, stöd från frivilliga försvarsorganisationer och att ta hem driften av vissa verksamheter från underleverantörer till egen regi. Den samlade bilden är att det återstår mycket arbete för att trygga det civila försvarets personalförsörjning.

Förmåga till prioritering

Prioritering under höjd beredskap kan avse vilken verksamhet som ska upprätthållas, vilka varor och tjänster eller motsvarande som har prioritet och vem som får tillgång till begränsade resurser. Nu pågår mycket arbete som rör prioritering av knappa resurser, bland annat ett arbete som Myndigheten för civilt försvar driver i dialog och samverkan med andra myndigheter som går ut på att ta fram vägledande prioriteringsprinciper. Frågan är högaktuell också mot bakgrund av konflikten i Mellanöstern. Myndigheten för civilt försvar bedömer att ytterligare arbete behöver ske för att effektivt kunna prioritera mellan olika behov i krig.

Privata aktörers förmåga

Myndigheten för civilt försvar kan konstatera att många beredskapsmyndigheter, genom de omfattande medel som tilldelats det civila försvaret, har ökat förmågan inom sin egen verksamhet. Inom flera områden åläggs myndigheterna krav och tillförs finansiering i högre utsträckning än privata aktörer, vilket skapar ett gap. Beredskapsåtgärder som är påtagligt förmågehöjande är ofta inte marknadsmässiga vilket riskerar medföra att de inte vidtas av privata aktörer utan att det föreligger krav eller offentlig finansiering.

Att näringslivet engageras i arbetet med förberedande planering och förmågeutveckling är en nyckelfaktor för förmågeutveckling. Inom många områden finns etablerade fora för privat-offentlig samverkan. Dock finns inom vissa områden utmaningar kring att gå från samverkan till konkret förmågehöjande verksamhet.

4 Hinder och framgångsfaktorer för ökad förmåga

Utifrån arbetet med den samlade bedömningen har Myndigheten för civilt försvar identifierat några hinder och framgångsfaktorer för förmågeutvecklingen inom det civila försvaret, vilka redovisas nedan.

Det civila försvaret har tillskjutits stora ekonomiska medel för snabb förmågeutveckling. Det finns dock ofta begränsningar i vilka åtgärder som kan vidtas snabbt – här och nu. Snabba åtgärder bidrar inte alltid till en tydlig förmågeutveckling. Åtgärder som mer påtagligt bidrar till detta tar vanligtvis längre tid att genomföra. Sådana åtgärder omfattar många gånger större inköp eller investeringar, vilket i sin tur ställer krav på upphandling och påverkar överväganden gällande hyreskontrakt, något som ibland kan vara utmanande. För åtgärder som rör anläggningar och infrastruktur kan behovet av särskild beredskapsplanering och kostsamma åtgärder som behöver vidtas i efterhand minskas genom att tidigt omhänderta totalförsvarets intressen i samhällsplaneringen och specifikt den fysiska planeringen enligt plan- och bygglagen.

Vidare utgör etablerad samverkan och involvering av relevanta aktörer (privata aktörer, kommuner, regioner) i totalförvarsplaneringen en framgångsfaktor i det förmågebyggande arbetet. Sektorer som under lång tid gradvis etablerat och aktivt drivit sådan samverkan har en positiv utveckling.

En närliggande framgångsfaktor är myndigheters möjlighet att stödja relevanta aktörer med finansiering. Som exempel kan nämnas de investeringsprogram²⁷ där myndigheter tilldelar beredskapsmedel till privata aktörer, kommuner och regioner. Sådana medel bidrar till utveckling hos aktörer som är centrala för den samlade förmågan men som i liten utsträckning tilldelas medel för detta arbete på annat sätt.

En central förmåga i såväl beredskapsplanering som i operativ hantering är ett effektivt ledningssystem med möjlighet att dela säkerhetsskyddsklassificerad information med relevanta aktörer. Brister inom detta område hämmar därför både beredskapsutveckling och operativ hantering.

Myndigheten för civilt försvar konstaterar vidare att det finns variationer i hur beredskapsmyndigheter i olika sektorer tolkar sitt sektorsansvar och i vilken utsträckning centrala aktörer som näringslivet, kommuner och regioner involveras i totalförvarsplaneringen. Även detta påverkar förmågeutvecklingen.

---

²⁷ Till exempel sektorn livsmedelsförsörjning och dricksvatten, hälsa, vård och omsorg och energiförsörjning.

5 Utveckling av arbetet med att bedöma förmåga

Myndigheten för civilt försvar fick år 2020 regeringens uppdrag att årligen redovisa en samlad bedömning av förmågan inom det civila försvaret. Den första samlade bedömningen redovisades 2022. Under åren har såväl regeringen, Myndigheten för civilt försvar som rapporterade myndigheter identifierat flera utvecklingsbehov. Nästa gång myndigheten redovisar en samlad bedömning av förmågan inom det civila försvaret förväntas därför en del förändringar ha skett.

Bildandet av Myndigheten för civilt försvar föranledde en översyn av myndighetens instruktion och den paragraf som reglerar framtagandet av myndighetens Nationella risk- och sårbarhetsbedömning (NRSB) har reviderats.²⁸ Som en del i revideringen sker ett antal förändringar. Den mest grundläggande förändringen är att kommande NRSB kommer att omfatta en bedömning av det civila försvarets förmåga, vilket innebär en starkare integrering av arbetet med risk- och sårbarhetsanalys och arbetet med civilt försvar, men också ett längre tidsintervall mellan bedömningarna som hittills skett årligen och som nu istället kommer att ske vartannat år – i linje med den periodicitet som NRSB har. Målet med detta är att skapa synergieffekter, minska risken för dubbelrapportering och reducera antalet rapporteringstillfällen, vilket i sin tur skapar en mer ändamålsenlig balans mellan rapportering och förmågeutveckling över tid. Ytterligare en förändring är att bedömningen även kommer att ske per civilområde – utöver den samlade bedömningen på övergripande nivå och per sektor. Detta skapar i sin tur förutsättningar för att bättre inkludera det geografiska perspektivet, vilket saknats i tidigare bedömningar.

Därtill avser Myndigheten för civilt försvar att i högre utsträckning beakta de viktiga samhällsfunktioner som måste kunna upprätthållas under höjd beredskap och krig.²⁹ Mindre fokus kommer således att ligga på enskilda myndigheters organisationsberedskap. Därmed behöver även metod och process för att kunna inhämta data om förmåga inom företag, kommuner och regioner utvecklas. En viktig del i pågående metod- och processutvecklingsarbete, som drivs i samverkan med beredskapssystemet, är därför att skapa en tydligare länk mellan kommuners och regioners risk- och sårbarhetsanalyser samt de analyser som genomförs av statliga myndigheter, och ytterst de systemanalyser som Myndigheten för civilt försvar genomför. Genom att tydligare knyta ihop dessa skapas en klarare bild av

---

²⁸ Förändringen rör 2 § 2 st. förordningen (2008:1002) med instruktion för Myndigheten för civilt försvar med tillhörande följdändringar 17 § 1 st. och 19 § 1 st. i förordningen (2022:524) om statliga myndigheters beredskap som reglerar enskilda myndigheters risk- och sårbarhetsbedömningar.

²⁹ Myndigheten för civilt försvar, *Lista med de viktigaste samhällsfunktionerna – utgångspunkt för att stärka samhällets beredskap*, MCF0018, januari 2025.

förmågan inom olika nivåer av beredskapssystemet och hur dessa påverkar varandra.

I pågående arbete med att utveckla metod och process för kommande förmågebedömningar tar Myndigheten för civilt försvar också höjd för att bedömningsarbetet framöver kommer att inbegripa fler metoder än enbart besvarande av en frågemall samt deltagande vid sektorsvisa avstämningsmöten. Kopplingar finns även till pågående arbete med resultatindikatorer för det civila försvaret.

Vidare understryker Myndigheten för civilt försvar att samarbete med Försvarsmakten är helt centralt för att kunna göra en samlad bedömning av förmågan inom det civila försvaret. Det är därför viktigt att Försvarsmakten även fortsättningsvis bidrar till bedömningen av det delmål som avser det civila försvarets stöd till det militära försvaret.

6 Avslutning

Avslutningsvis konstaterar Myndigheten för civilt försvar att förmågan inom det civila försvaret har utvecklats sedan den senaste nivåbedömningen år 2024. Samtidigt har Sveriges inträde i Nato till del förändrat de krav som ställs på det civila försvaret. Även hotbilden och kunskapen om vad ett krig skulle innebära för Sverige har förändrats. Det påverkar vad som bedöms vara en godtagbar nivå av det civila försvarets förmåga. Arbetet med att bedöma förmåga inom det civila försvaret behöver utvecklas utifrån dessa nya ingångsvärden. Vidare behöver nya perspektiv och erfarenheter från de fem år som myndigheten genomfört dessa förmågebedömningar inkluderas. På detta sätt kan framtidens förmågebedömningar bidra till byggandet av ett starkare civilt försvar.

**Myndigheten
för civilt försvar**